

**Bożena Puchała, Andrzej J.
Zakrzewski**

**Dziesięciolecie działalności
polonistyki w Wyższej Szkole
Pedagogicznej w Częstochowie**

Prace Naukowe. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury 2, 103-126

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BOŻENA PUCHAŁA
ANDRZEJ J. ZAKRZEWSKI

Dziesięciolecie działalności polonistyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Częstochowie

Region częstochowski, aczkolwiek położony w zasięgu oddziaływania wielkich ośrodków naukowych humanistyki polskiej, nie należał do okręgów o dużym nasyceniu kadrą humanistyczną. Przeciwnie, silnie uprzemysłowiony, powiązany licznymi węzłami współzależności ekonomicznej i administracyjnej ze Śląskiem i Zagłębiem, odczuwał braki w zakresie ilości i przygotowania kadr humanistów związanych z tym terenem. Zasygnalizowane braki występowały może w nieco mniejszym stopniu w mieście wojewódzkim, ale były bardziej dotkliwie odczuwane na terenie znajdującym się w administracyjnym i kulturalnym zasięgu oddziaływania Częstochowy. Ponadto odczuwało się pewne przesylenie kadrami technicznymi, co jest zrozumiałe ze względu na ponad trzydziestoletnią działalność uczelni technicznej — Politechniki Częstochowskiej. Stan ten w dużym stopniu określał udział miejscowego społeczeństwa w przemianach społecznych i kulturalnych, jakie dokonują się w Polsce od czterdziestu lat. Najjaskrawiej, przejawiało się to w sferze tworzenia wartości kulturalnych, gdyż udział mieszkańców regionu w tych procesach jest mało znaczący.

Wielokrotnie ponawiane w minionym czterdziestoleciu próby zorganizowania środowiska twórców kultury dawały znikome rezultaty. Wysoce niezadowolający był stan uczestnictwa w recepcji wartości kulturalnych społeczeństwa zarówno miejskiego, jak i zamieszkującego środowisko wiejskie. Najczęściej było to uczestnictwo konsumpcyjne, ograniczone do odbioru form kultury masowej. Funkcjonujące ośrodki kultury symbolicznej, takie jak teatr i filharmonia, nie dorównywały poziomem placówkom działającym w ośrodkach miejskich tej wielkości. Wszystko to składało się na swoisty partykularyzm życia społeczno-kulturalnego, pogłębiany małą aktywnością kulturalną mieszkańców i słabo wykształconymi potrzebami uczestnictwa w formach kultury symbolicznej.

Życie naukowe i umysłowe humanistyki polskiej realizowało się poza naszym ośrodkiem, a pewne tradycje wywodzące się jeszcze ze schyłku XIX stulecia, gdy działali w Częstochowie znani przedstawiciele polskiej myśli lekarskiej, etycznej, historycznej i językoznawczej, ulegały zapomnieniu. Częstochowa jawiła się na mapie kulturalnej Polski przede wszystkim jako ośrodek kultury religijnej, urastający w niektórych wystąpieniach do roli ośrodka konserwatywnego, w którym partykularyzm prowincjonalny staje się przysłowiowym. Stosunkowo nieliczna grupa dzia-

łaczy kulturalnych, usiłująca prowadzić działalność popularyzującą wiedzę humanistyczną, skupiała się wokół takich instytucji, jak: Muzeum Okręgowe, Towarzystwo Popierania Kultury Regionalnej, później przemianowane na Częstochowskie Towarzystwo Naukowe, Towarzystwo Literackie im. A. Mickiewicza.

Organem wydawniczym publikującym wyniki nielicznych prac badawczych prowadzonych na tym terenie stała się przede wszystkim „Ziemia Częstochowska”, na łamach której drukowano głównie prace historyczne, etnograficzne i społeczno-ekonomiczne. Ponadto ukazywały się nieregularnie „Roczniki Muzeum Okręgowego” oraz zeszyty naukowe Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza, w których umieszczano artykuły naukowe, popularnonaukowe i opracowania służące merytoryczną pomocą przede wszystkim nauczycielom-polonistom i historykom.

Próby zintensyfikowania życia naukowego na polu humanistyki podejmowano wielokrotnie. Była to jednakże działalność o charakterze akcyjnym, dająca rezultaty jednorazowe w postaci monograficznych opracowań dziejów miast. Ukazały się więc monografie Częstochowy, Kłobucka, Lublińca oraz próba zarysu dziejów literackich regionu częstochowskiego. Charakterystycznym był fakt, że wymienione powyżej opracowania, aczkolwiek wykonane w większości siłami miejscowych pracowników, sterowane były przez ośrodki naukowe znajdujące się poza naszym regionem. Gwarantowało to wprawdzie merytoryczną i metodologiczną poprawność wydawanych tekstów, jednakże nie zapewniało prowadzenia systematycznej działalności naukowej i popularyzatorskiej.

Zadziwiające, że region częstochowski, wpleciony w dzieje historyczne i kulturalne Polski, jest tak mało rozpoznany przez nauki humanistyczne. Zainteresowania naukowe takich ośrodków jak krakowski, łódzki, katowicki, opolski czy kielecki tylko w sporadycznych przypadkach obejmowały wspomniany teren. Stąd też społeczna potrzeba ożywienia działalności naukowej, skupionej na udziale regionu częstochowskiego w życiu kulturalnym Polski, nie ulega wątpliwości. Prace te powinny dotyczyć kulturalnej przeszłości wspomnianego regionu oraz jego uczestnictwa w zjawiskach i procesach zachodzących w kulturze współczesnej. Sprostać temu zadaniu może jedynie powołanie do życia miejscowych instytucji profesjonalnie zajmujących się działalnością naukową w zakresie nauk humanistycznych.

Szansa na realizację tego celu pojawiła się wraz z powołaniem uczelni wyższej o profilu humanistycznym. Jest nią Wyższa Szkoła Pedagogiczna, której otwarcie w 1971 roku stanowi przełom przede wszystkim w organizacyjnych, materialnych i kadrowych uwarunkowaniach pracy naukowej. W strukturze organizacyjnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej od początku jej istnienia przewidziano funkcjonowanie polonistycznego kierunku studiów nauczycielskich. Do realizacji tego zadania powołano w 1972 r. Zakład Literatury i Języka Polskiego, którego twórcą i kierownikiem został doc. dr hab. Edward Polanowski. Współpracowali z nim w zakresie organizacji procesu dydaktycznego i badań naukowych doc. dr hab. Andrzej Bańkowski, dr Barbara Kubicka-Czekaj, dr Edmund Łągiewka, dr Andrzej Chruszczyński. Ogromną pomoc w zakresie merytorycznej działalności Zakładu wnieśli prof. dr hab. Władysław Studenci i prof. dr hab. Jerzy Starnawski, którzy prowadzili zajęcia dydaktycz-

ne ze studentami, sprawowali opiekę naukową nad pomocniczymi pracownikami naukowo-dydaktycznymi Zakładu, kierowali seminariami magisterskimi i doktorskimi. Rozwój polonistyki częstochowskiej związany jest przede wszystkim z potrzebami regionu w zakresie zaspokajania potrzeb szkolnictwa podstawowego i średniego. Realizując zadania dydaktyczne pracownicy starali się uwzględniać także zadania naukowe, wypełniając pracami badawczymi luki w zakresie wiedzy o przeszłości i współczesnych zjawiskach zachodzących w regionie i kulturze ogólnopolskiej. Efekty tej wielorakiej działalności naukowo-badawczej i dydaktycznej znalazły swoje potwierdzenie w publikacjach naukowych w czasopismach ogólnopolskich i miejscowych.

Szczególną rolę w aktywizacji życia naukowego Zakładu odgrywają „Zeszyty Naukowe WSP. Seria Filologia Polska”, ukazujące się systematycznie od 1978 roku. Proces umacniania się polonistyki częstochowskiej zapoczątkowały zmiany strukturalne przeprowadzone na Wydziale Humanistyczno-Pedagogicznym w 1983 r., kiedy to w nowym roku akademickim 1983/1984 utworzono Instytut Filologii Polskiej. W obrębie Instytutu powołano następujące zakłady naukowe: 1. Zakład Teorii i Historii Literatury — kierownik doc. dr hab. Edward Polanowski, 2. Zakład Języka Polskiego — kierownik doc. dr hab. Andrzej Bańkowski, 3. Zakład Historii i Kultury Polski — kierownik doc. dr hab. Aleksander Świeżawski. Z Instytutem przez dłuższy czas współpracowali prof. dr hab. Władysław Studencki, doc. dr hab. Władysław Dobrzyński. Aktualnie zaś współpracują prof. dr hab. Jerzy Starnawski, prof. dr hab. Feliks Pluta, doc. dr hab. Adela Pryszczewska-Kozołubowa. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w gronie doktorów znajdują się absolwenci studiów polonistycznych prowadzonych w WSP w Częstochowie. Absolwenci filologii polskiej częstochowskiej WSP podjęli w okresie dziesięciu lat polonistycznej działalności tej uczelni pracę zawodową w szkolnictwie, a także w innych działach gospodarki narodowej.

WSP w Częstochowie umożliwiała również podnoszenie kwalifikacji zawodowych studentom studiów zaocznych. Pracownicy Instytutu Filologii Polskiej realizując zadania dydaktyczno-naukowe prowadzą seminaria magisterskie nie tylko na polonistycznym kierunku studiów. W pierwszych latach istnienia Wyższej Szkoły Pedagogicznej kierowali pracami magisterskimi także na wychowaniu przedszkolnym, nauczaniu początkowym, pedagogice pracy kulturalno-oświatowej, pedagogice opiekuńczo-wychowawczej, a w jednostkowych przypadkach także na wychowaniu plastycznym i wychowaniu muzycznym.

Współpraca i współdziałanie nauczycieli akademickich-polonistów z innymi kierunkami studiów wynikały w równym stopniu z konieczności, jak i świadomego działania obliczonego na uwrażliwienie nauczycieli innych specjalności na zaniedbaną dziedzinę pedagogicznej działalności, jaką w dalszym ciągu jest przygotowanie ucznia do świadomego uczestnictwa w kulturze narodowej. Równocześnie wzbogacili swój warsztat naukowy wiedzą z pokrewnych dziedzin nauk humanistycznych, doskonalili metodologię pracy badawczej, oddziaływali na integralne pojmowanie zjawisk kultury współczesnej.

Dziesięcioletni dorobek polonistyki w częstochowskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej poznać możemy między innymi poprzez analizę problema-

tyki realizowanych prac magisterskich. W tym celu dokonano chronologicznego zestawienia tematów prac magisterskich promowanych przez poszczególnych pracowników Instytutu Filologii Polskiej na przestrzeni lat 1975—1984. Blisko 400 prac magisterskich napisanych pod kierunkiem naszych nauczycieli akademickich stanowi wymierny wkład w rozwój wiedzy o literaturze polskiej i zjawiskach zachodzących w języku oraz dokumentuje proces przemian kulturalnych w środowisku regionu częstochowskiego. Jest równocześnie materiałem dokumentującym kręgi naukowych zainteresowań pracowników uczelni i realnym wkładem w rozwój humanistycznego środowiska naukowego Częstochowy. Przy prezentowaniu głównych kręgów badawczych przyjęliśmy zasadę alfabetycznego układu personalnego pracowników. Otwiera ten układ doc. dr hab. Andrzej Bańkowski, którego zainteresowania badawcze obejmują problemy językoznawcze. Prace magisterskie realizowane pod jego kierunkiem skupiają się wokół dwóch podstawowych problemów. Pierwszy, realizowany przede wszystkim na seminariach magisterskich prowadzonych na kierunkach wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe, dotyczy badania warstwy językowej utworów literackich dla dzieci i określenia roli środków poetyckich w pobudzaniu wyobraźni dzieci.

Uwrażliwienie przyszłych nauczycieli przedszkola i niższych klas szkoły podstawowej na walory językowe utworów literackich dla dzieci służyło upowszechnianiu kultury żywego słowa oraz wykorzystywaniu literatury dla dzieci i młodzieży w praktyce dydaktycznej. Drugi krąg zainteresowań naukowo-badawczych realizowanych w pracach magisterskich dotyczył przemian słownictwa i form języka polskiego od XVII do XIX stulecia. Materiałem źródłowym do prowadzonych przez magistrantów analiz językoznawczych stały się w tym przypadku dokumenty lustracyjne oraz teksty literackie, m.in. pisma Jędrzeja Kitowicza, Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej, Zygmunta Kaczkowskiego, Józefa I. Kraszewskiego, a także monumentalny *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego*.

Dr Andrzej Chruszczyński, zajmujący się literaturą dwudziestolecia międzywojennego, skierował uwagę swoich magistrantów na dwa podstawowe zagadnienia: metodyczne i merytoryczne aspekty wykorzystywania poezji współczesnej w praktyce szkolnej oraz studia nad specyfiką literatury dwudziestolecia międzywojennego.

Doc. dr hab. Władysław Dobrzyński, językonawca współpracujący z naszym Instytutem w latach 1978—1980, prowadził dwa seminaria magisterskie, zwracając uwagę studentów polonistyki na współczesne zachodzące w języku polskim procesy zmian, widoczne m.in. w nazewnictwie ulic i placów miejskich w regionie częstochowskim i na Śląsku Opolskim. Poddano też badaniom język grup ludzi z marginesu społecznego.

Dr Irena Jokieliowa, historyk literatury, realizując seminarium magisterskie na kierunku wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe, zwróciła uwagę studentów tych kierunków studiów na wychowawcze i kształcące funkcje literatury fantastyczno-naukowej w pracy z dziećmi i młodzieżą.

Problematyka wychowania przez sztukę i dla sztuki stały się, obok innych aspektów oddziaływania literatury, podstawowym kierunkiem

działalności naukowej dr Barbary Kubickiej-Czekajowej. Dostrzegając zmniejszającą się wrażliwość na sztukę współczesnego pokolenia młodzieży polskiej, uznała za właściwe zwrócić uwagę studentom nauczania początkowego na możliwości realizacji hasła „wychowania przez sztukę”, tkwiące we współczesnych programach nauczania. W pisanych pod jej kierunkiem pracach magisterskich studenci dokonywali analizy strukturalnej programów nauczania języka polskiego w starszych klasach szkół podstawowych i szkolnictwa ponadpodstawowego, uwzględniając wymieniony wyżej punkt widzenia. Dokumentowano w ten sposób tezę o szczególnej roli i odpowiedzialności nauczyciela języka polskiego za przygotowanie twórców i odbiorców kultury. Ponadto realizowano problematykę wykorzystywania w pracy dydaktycznej w przedszkolu i klasach nauczania początkowego literatury dla dzieci i młodzieży oraz dokonywano monograficznych opracowań współczesnej twórczości autorów dla dzieci i młodzieży.

Zagadnienia wpływu twórczości romantyków polskich na kształtowanie się świadomości narodowej Polaków badane są od wielu dziesięcioleci przez wybitnych historyków literatury polskiej. Wydawałoby się więc, że podejmowanie na seminariach magisterskich problematyki recepcji twórczości romantycznej prowadzić musi nieuchronnie do powtarzania obiegowych sądów i opinii. Dr Marian Małecki, historyk literatury polskiej specjalizujący się w problematyce literatury okresu klasycyzmu postaniszawowskiego i epoki romantycznej, w kierowanym przez siebie seminarium magisterskim ukazał studentom nowe obszary badawcze w tej interesującej i budzącej do dnia dzisiejszego żywe spory epoce literackiej.

Twórczość Marii Dąbrowskiej i jej recepcja w środowisku czytelników określały najwcześniejszy krąg zainteresowań naukowych historyka i socjologa literatury — doc. dr hab. Edwarda Polanowskiego. Pod jego kierownictwem uczestnicy seminariów magisterskich analizowali właściwości prozy artystycznej M. Dąbrowskiej, dociekali przyczyn powodzenia czytelniczego dzieł tej autorki, śledzili jej związki osobiste z regionami kaliskim i częstochowskim. Charakter szkoły wyższej i wynikające stąd potrzeby poszerzyły zainteresowania poznawcze, a równocześnie wpłynęły na zróżnicowanie problematyki seminariów magisterskich. Przedmiotem badań i analiz stały się wartości wychowawcze literatury dla dzieci i młodzieży oraz sposoby ich eksponowania na zajęciach w przedszkolu i niższych klasach szkoły podstawowej. W ścisłym związku z tą problematyką funkcjonowały prace magisterskie mające na celu wskazanie na walory kształcące i wychowawcze uroczystości szkolnych, prace mówiące o sposobach przygotowywania i organizowania tego typu zajęć. Wiązały się te prace z jakże ważną, a niejednokrotnie niedocenianą problematyką krzewienia kultury teatralnej i kultury żywego słowa w praktyce pedagogicznej. Zainteresowania socjologiczno-literackie doc. dr hab. Edwarda Polanowskiego znalazły swoje odzwierciedlenie w tematyce prac magisterskich poświęconych problemom czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży szkół częstochowskich oraz interesującej formie podkultury dziecięcej, jaką stanowią wpisy do pamiętników.

Wspomniany już wcześniej niedostatek wiedzy o funkcjonowaniu regionu częstochowskiego w kulturze narodowej wywołał bliższe zaintere-

sowania badawcze problematyką udziału częstochowian w życiu i kulturze literackiej XIX stulecia. Seria prac magisterskich poświęconych tej problematyce stanowi cenny wkład polonistyki częstochowskiej w poznanie i opisanie udziału miejscowych twórców w tworzeniu wartości kultury polskiej. Te regionalistyczne w swej istocie zainteresowania poznawcze poszerzone zostały o zagadnienia geografii literackiej pisarzy urodzonych i tworzących w 2 połowie XIX wieku, co pozwoliło na sprostowanie błędnych opinii o roli i miejscu twórców kultury regionu częstochowskiego w życiu kulturalnym społeczeństwa polskiego pod zaborami.

Polihistoryczne zainteresowania prof. dr hab. Jerzego Starnawskiego, który w Instytucie Filologii Polskiej prowadził pięć grup seminaryjnych, zaowocowały przede wszystkim wszechstronną znajomością warsztatu naukowego nauczyciela-polonisty wśród magistrantów. Problematyka badawcza seminariów dotyczyła zaś cech swoistych twórczości dramatycznej pisarzy wczesnego romantyzmu i okresu Młodej Polski.

Długoletnia współpraca prof. dr hab. Władysława Studenckiego z polonistyką częstochowską trudna jest do przecenienia. Podkreślić należy udział tego uczonego w rozwoju zainteresowań poznawczych nauczycieli akademickich oraz wpływ na rozwój ich umiejętności badawczych w zakresie warsztatu naukowego. Praca ze studentami zaowocowała w ponad 40 pracach magisterskich, napisanych pod jego kierunkiem. Skupiając swoją i liczne zespoły studentów uwagę na problematyce twórczości literackiej takich pisarzy, jak m.in. Maria Kuncewiczowa, Piotr Chojnowski, Bolesław Prus, Henryk Sienkiewicz czy Eliza Orzeszkowa, wskazywał na możliwości badawcze i interpretacyjne tkwiące w prozie klasyków literatury polskiej. Uczył miłości, szacunku i pietyzmu do wielkich dzieł literatury polskiej, wskazywał też na walory krytyki literackiej. Podkreślał, że tylko rzetelna znajomość dzieł kształtuje właściwy stosunek do literatury.

Regionalistyczne zainteresowania badawcze znalazły odzwierciedlenie w seminariach magisterskich kierowanych przez dr Andrzeja J. Zakrzewskiego, historyka i socjologa kultury. Realizowane pod jego kierunkiem prace magisterskie skupione były wokół następującej problematyki: przemiany kulturotwórczych funkcji rodziny, funkcjonowanie placówek kulturalno-oświatowych w województwie częstochowskim, współczesna kultura ludowa regionu częstochowskiego i sieradzkiego, metodyczne aspekty realizacji wychowania plastycznego w szkole podstawowej, instytucjonalne formy kształtowania kultury politycznej społeczeństwa woj. częstochowskiego.

SPIS TYTUŁÓW PRAC MAGISTERSKICH WYKONANYCH POD
KIERUNKIEM PRACOWNIKÓW INSTYTUTU FILOLOGII POLSKIEJ
W LATACH 1975—1985

DOC. DR HAB. ANDRZEJ BAŃKOWSKI

Rok 1975

1. Maria Gresztel, *Sposoby oznaczania miękkości spółgłosek polskich i ich wdrażanie w klasach I—IV.*
2. Teresa Haraburda, *Łączna i rozdzielna pisownia wyrazów polskich i metody jej nauczania w klasach I—IV.*
3. Maria Kawik, *Dyktando, jego rodzaje i rola w nauczaniu ortografii w klasach I—IV.*
4. Irena Kijak, *Rola personifikacji w bajkach Jana Brzechwy.*
5. Maria Lara-Krzyszczak, *Porównania i przenośnie jako środek pobudzający twórczą wyobraźnię w utworach Marii Konopnickiej dla dzieci.*
6. Zofia Markiton, *Onomatopeja jako środek pobudzający wyobraźnię w utworach Juliana Tuwima dla dzieci.*
7. Bożena Miller-Toll, *Porównania i przenośnie jako środek pobudzający wyobraźnię dziecka w utworach dla dzieci Kornela Makuszyńskiego.*
8. Joanna Mocoń, *Zasady interpunkcji polskiej i sposoby jej nauczania w klasach I—IV.*
9. Wanda Nabrdalik, *Rola i rodzaje ćwiczeń słownikowych w klasach I—IV.*
10. Anna Stawowy, *Oboczności ortograficzne „u—ó”, „ż—rz” i metody ich nauczania w klasach I—IV.*
11. Maria Tymendorf, *Rodzaje i rola ćwiczeń gramatycznych w klasach I—IV.*

Rok 1976

12. Anna Kasprzak, *Archaizacja stylistyczna w wybranych powieściach historycznych Antoniny Domańskiej.*

Rok 1977

13. Grażyna Gajek, *Współzależność między poziomem wykształcenia rodziców a karierą szkolną młodzieży.*
14. Bogumiła Mazur-Mikuta, *Kształtowanie mówności i korekta błędów i wad wymowy u dziecka siedmioletniego w warunkach zajęć świetlicowych (na podstawie doświadczeń i badań z terenu świetlicy Szkoły Podstawowej nr 19 w Częstochowie).*

Rok 1978

15. Maria Jędrecka-Zborowska, *Słownictwo plastyczne w słowniku Knapiusza.*

Rok 1980

16. Maria Bogusławska, *Słownictwo lustracji województwa rawskiego z 1616 i 1620 roku.*
17. Elżbieta Goida, *Toponimy pluralne z formantem -ѡK/-bK w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego”.*
18. Izabela Góreczna, *Słownictwo inwentarza starostwa i województwa bydgoskiego z 1753 roku.*
19. Maria Grabińska, *Toponimy etniczne z formantem -jarz w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego”.*

20. Małgorzata Jaskólska, *Słownictwo lustracji ziemi sochaczewskiej z 1661 roku.*
21. Leokadia Kamocka, *Słownictwo inwentarzy dóbr szlacheckich powiatu kaliskiego XVIII wieku.*
22. Grażyna Kucharska, *Toponimy z formantami -bnik, -ik, w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego”.*
23. Barbara Kwiatkowska, *Słownictwo inwentarza starostwa bydgoskiego z 1766 roku.*
24. Mirosława Łazowska, *Słownictwo lustracji województwa rawskiego z 1602 roku.*
25. Krystyna Łągiewczyk, *Słownictwo inwentarzy szlacheckich dóbr kaliskich XVI wieku.*
26. Janina Sygidus, *Słownictwo lustracji ziemi gostyńskiej z 1661 roku.*
27. Aniela Szweda, *Słownictwo lustracji dóbr królewskich województwa lubelskiego 1661 roku.*

Rok 1981

28. Łucja Szota, *Toponimiczne przydawki odróżniające w „Słowniku geograficznym Królestwa Polskiego”.*

Rok 1982

29. Henryka Badora, *Słownictwo lustracji ziemi rawskiej z 1661 roku.*
30. Urszula Knejska, *Słownictwo lustracji województwa rawskiego z 1630 roku.*
31. Bożena Kuza, *Staropolskie nazwy osobowe z sufiksalnym -ch i -sz.*
32. Lidia Lisowska-Sukiennik, *Funkcje przyimka „przy” w polszczyźnie XVIII-wiecznej.*
33. Antoni Moś, *Syntaktyczne sposoby wyrażania przyczyny w „Popiołach” Stefana Żeromskiego.*
34. Jadwiga Mazur, *Przymkowe wykładniki przyczyny w „Nocach i dniach” Marii Dąbrowskiej.*
35. Jolanta Nowak, *O przezwiskach mieszkańców Siewierza.*
36. Barbara Rusiecka, *Funkcje przyimka „przez” w polszczyźnie XVIII-wiecznej.*
37. Liliana Sulińska, *Fleksja rzeczowników w staropolskim przekładzie Ortyli Magdeburskich.*
38. Grażyna Winiarska, *Przezviska mieszkańców Seredzic.*

Rok 1983

39. Izabela Baryła, *Przymkowe wykładniki przyczyny w „Stawie i chwale” Jarosława Iwaszkiewicza.*
40. Halina Ciastek, *Imiesłowy przysłówkowe w „Mikołaja Doświadczyńskiego przypadkach” Ignacego Krasickiego.*
41. Teresa Gadzinowska, *Funkcje przyimka „od” w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
42. Teresa Czowska, *Imiesłowy przysłówkowe w „Marcie” Elży Orzeszkowej.*
43. Halina Jagielska, *Imiesłowe równoważniki zdania w powieści „Murdelio” Zygmunta Kaczkowskiego.*
44. Ryszard Kulawik, *Funkcje przyimka „o” w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
45. Bogusława Pakowska-Bojarowska, *Równoważniki zdań w powieści A.D. Borakowskiego „Parafianaszczyna”.*
46. Elżbieta Palys, *Imiesłowy przysłówkowe w „Pamiętkach Soplicy” Henryka Rzewuskiego.*
47. Janina Rusińska, *Imiesłowy przysłówkowe w „Latarni Czarnoksiężskiej” Józefa I. Kraszewskiego.*

Rok 1984

48. Anna Jakubinić, *Konstrukcje z przyimkiem „na” w „Opisie obyczajów” Jędrzeja Kitowicza.*
49. Małgorzata Marciniak, *Funkcje przyimków „pod” i „nad” w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
50. Małgorzata Pająk-Serafin, *Funkcje bezokolicznika w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
51. Elżbieta Parśniak, *Użycie imiesłowów nieodmiennych w „Emancypantkach” Aleksandra Głowackiego.*
52. Barbara Płuska, *Funkcje przyimka „od” w „Pamiętnikach czasów moich” Juliana Ursyna Niemcewicza.*
53. Maria Pokorska, *Imiesłowowe równoważniki zdania w utworze Marii Anny z Czartoryskich Wirtemberskiej „Malwina czyli domyślność serca”.*
54. Ewa Rzepecka, *Użycie imiesłowów nieodmiennych w „Kamiennych tablicach” Wojciecha Żukrowskiego.*
55. Anna Stawska, *Składnia kompartywu przymiotnika i przysłówka w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
56. Barbara Stalarczyk-Kucia, *Funkcje celownika w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
57. Ewa Turlejska, *Fleksja liczebników w pismach Jędrzeja Kitowicza.*

Rok 1985

58. Jadwiga Brzezińska, *Imiesłowowe przysłówkowe w „Zakętym dworze” Walerego Łozińskiego.*
59. Jolanta Dyińska-Skrzypczyk, *Użycie przyimka „z(e)” z dopełniaczem w pismach Jędrzeja Kitowicza.*
60. Anna Skóra-Grabarz, *Użycie imiesłowów nieodmiennych w „Popiołach” Stefana Żeromskiego.*

DR ANDRZEJ CHRUSZCZYŃSKI**Rok 1979**

1. Maria Bolinger, *Wybrane zagadnienia z dziejów czasopisma „Płomyzek”.*
2. Grażyna Grabowska, *Idee harcerstwa polskiego w twórczości Kornela Makuszyńskiego.*
3. Teresa Jakubka, *Wybrane zagadnienia twórczości Marii Buyno-Arctowej.*
4. Dorota Krzyczmonik, *Dziecko w twórczości Marii Dąbrowskiej.*
5. Wiesław Mocydlarz, *Dziecko w twórczości Wandy Wasilewskiej.*
6. Grażyna Pływaczewska, *Nagrody Polskiej Akademii Literatury „Dla Młodych” w dziedzinie prozy. Studium źródłowe.*
7. Bogusława Warchoń, *Charakterystyka twórczości literackiej Janusza Meissnera w latach 1927—1939.*
8. Ewa Warzyszyńska, *Życie i twórczość Marii Kownackiej. Szkic monograficzny.*

Rok 1981

9. Bogusława Bielecka, *Komiksy dla dzieci Kornela Makuszyńskiego i Mariana Walentynowicza.*
10. Maria Cendecka, *O Józefie Mortonie. Szkic monograficzny.*
11. Dorota Radomska, *Dziecko w twórczości Gustawa Morcinka.*

12. Elżbieta Wieloch, *Problematyka „prowincji” w polskiej prozie lat 30-tych (wybrane zagadnienia)*.

Rok 1982

13. Joanna Marcinkowska, *O poezji K.I. Głeczyńskiego w szkole podstawowej. Wybrane problemy merytoryczne i metodyczne*.
 14. Maria Rozenberg, *Poezja Juliana Tuwima. Wybrane zagadnienia dydaktyczne i wychowawcze*.
 15. Elżbieta Smus, *Broniewski w szkole. Wybrane zagadnienia dydaktyczne i metodyczne*.

Rok 1983

16. Dariusz Fiuty, *O ekspresjonizmie pacyfistycznej prozy Andrzeja Struga*.
 17. Grzegorz Kozyra, *Wątki ekspresjonistyczne w poezji Jerzego Lieberta*.
 18. Wiesław Leszczyński, *O wczesnej dramaturgii Jerzego Szaniawskiego*.
 19. Urszula Rogozińska, *Kierunki rozwoju wczesnej prozy Jarosława Iwaszkiewicza*.

Rok 1984

20. Iwona Otrębska, *Janina Brzostowska — „poetessa” Czartaka*.
 21. Bożena Pankowska-Mazur, *O wczesnej poezji Emila Zegadłowicza*.

DOC. DR HAB. WŁADYSŁAW DOBRZYŃSKI

Rok 1979

1. Cezary Galanek, *Słownictwo skazanych na przykładzie Zakładu Karnego w Częstochowie*.
 2. Barbara Gryszczyk, *Algorytmy i gry dydaktyczne w nauczaniu gramatyki języka polskiego*.
 3. Małgorzata Jarzyńska, *Nadawanie imion noworodkom w świetle motywacji rodziców na przykładzie miasta Częstochowy*.
 4. Zdzisław Jurzak, *Język i styl powieści Edwarda Redlińskiego pt. „Awans”*.
 5. Barbara Kaźmierczak, *Nazwy ulic, placów i dzielnic miasta Płocka*.
 6. Małgorzata Knop, *Analiza składniowa opowiadania Stefana Otwinowskiego pt. „Spać z drzewa”*.
 7. Małgorzata Walczak, *Słownictwo i frazeologia gwary żołnierskiej na przykładzie Jednostki Wojskowej w Krotoszynie*.
 8. Alicja Woźniak, *Nazwy geograficzne i fizjograficzne na obszarze gminy Lipie w województwie częstochowskim*.

Rok 1980

9. Michał Baumert, *Nazwy lokali konsumpcyjnych na obszarze województwa częstochowskiego*.
 10. Ewa Brewczyńska, *Przezwiśka nauczycieli i uczniów w Zespole Szkół Mechaniczno-Budowlanych w Częstochowie*.
 11. Jolanta Janik, *Analiza składniowa opowiadania Wojciecha Żukrowskiego pt. „Czysta robota”*.
 12. Bogumiła Pitas, *Słownictwo i frazeologia gwary uczniowskiej Zespołu Szkół Samochodowo-Budowlanych w Częstochowie*.
 13. Zdzisława Pórolnik, *„Myślistwo ptasze” Mateusza Cygańskiego (językowa analiza tekstu)*.
 14. Leokadia Sawicka, *Nazwy ulic, placów i dzielnic Zabrze*.

15. Danuta Skóra, *Imiona, nazwiska i przezwiska mieszkańców wsi Tereszpol — Zorenda w województwie zamojskim*.
16. Ewa Stręk, *Słownictwo z zakresu ubiorów i mody w latach 1974—79*.

DR IRENA JOKIEL

Rok 1980

1. Jolanta Bednarska-Saluk, *Wychowawcze i artystyczne walory prozy Aliny i Czesława Centkiewiczów*.
2. Urszula Błaszewska, *Rola fantastyki w literaturze fantastyczno-naukowej dla dzieci i młodzieży (ze szczególnym uwzględnieniem utworów Jerzego Broszkiewicza, Janusza Zajdla i Marii Kann)*.
3. Wanda Placek, *Charakterystyka twórczości Hanny Januszewskiej*.

Rok 1981

4. Teresa Gruzla, *Wychowawcze i artystyczne wartości poezji Tadeusza Kubiaka dla dzieci*.
5. Zdzisława Sambor-Gęsiarz, *Świat dziecka w twórczości Janusza Korczaka*.

Rok 1982

6. Jadwiga Basińska, *Charakterystyka twórczości Ewy Szelburg-Zarembiny*.
7. Anna Lamęcka, *Charakterystyka twórczości Miry Jaworzakowej*.

Rok 1984

8. Anna Chachulska, *Funkcje metafory w poezji Jarosława Iwaszkiewicza*.
9. Maria Kaczmarzyk, *Czas i przestrzeń w utworach Stefana Żeromskiego*.
10. Grażyna Matusiak, *Wychowawcza rola komizmu w twórczości Jana Brzechwy*.

DR BARBARA KUBICKA-CZEKAJ

Rok 1980

1. Danuta Biegarczyk, *Opieka nad dzieckiem opuszczonym i zaniedbanym w utworach Haliny Górskiej*.
2. Urszula Leszczyniak, *Dziecko w wieku przedszkolnym w utworach Janusza Korczaka*.
3. Wanda Markowska, *Problemy moralne w polskich wersjach baśni obcych opracowanych przez Wandę Markowską i Annę Miłską*.
4. Barbara Salamon, *Problemy społeczno-moralne w twórczości Hanny Ożogowskiej*.
5. Urszula Smokowska-Kolanko, *Humor i fantazja w twórczości Joanny Papuzińskiej*.
6. Krzysztofa Spalek, *Problemy wychowawcze w twórczości Marii Dąbrowskiej*.
7. Zdzisława Spalek, *Aktualna przydatność twórczości Marii Konopnickiej w pracy wychowawczo-dydaktycznej przedszkola*.

Rok 1981

8. Anna Mazanek-Słota, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego. Analiza baśni „U złotego źródła” Stefanii Wortman*.
9. Wanda Michalska-Rojek, *Wartości wychowawcze utworu Stanisława Swirki „Orle gniazdo”*.
10. Ewa Papińska-Bąk, *Wychowawcze wartości w twórczości Joanny Kulmowej*.
11. Dorota Presz, *Wartość wychowawcza poezji „Piomyczka” z lat 1935—1939*.

Rok 1982

12. Małgorzata Chład, *Twórczość Wandy Chotomskiej jako pomoc w kształtowaniu postaw u dzieci w wieku przedszkolnym.*
13. Katarzyna Czaderska, *Teatr dla dzieci jako jedna z form oddziaływania wychowawczego.*
14. Ewa Nowak, *Aktualna przydatność utworów Stanisława Jachowicza w pracy dydaktyczno-wychowawczej przedszkola.*

Rok 1983

15. Alicja Ciszewska-Bonarska, *Przydatność czasopisma „Miś” z lat 1975—1979 w pracy dydaktyczno-wychowawczej przedszkola.*
16. Anna Wrzalik, *Wartości wychowawcze w utworach Aleksandra Rymkiewicza dla dzieci.*

Rok 1984

17. Teresa Gajak, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasie I Zasadniczej Szkoły Zawodowej. Analiza programu lektur i podręczników.*
18. Danuta Jędrzychowska, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasie VII. Analiza programu nauczania, podręczników oraz lektur.*
19. Barbara Kobędra, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasie VII. Analiza programu, lektur i podręczników.*
20. Henryka Parchatka, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasach VII szkoły podstawowej. Analiza programu, lektur, podręcznika.*
21. Maria Smarzyńska, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasie V.*

Rok 1985

22. Andrzej Czerwiński, *Premiery sztuk Stanisława Wyspiańskiego w teatrach Warszawy w latach 1900—1939.*
23. Bogumiła Czosnek, *Realizacja celów wychowania estetycznego na lekcjach języka polskiego na podstawie treści programowych i podręcznika do klas I.*
24. Maria Gwadera, *„Siłaczka” Stefana Żeromskiego jako lektura szkolna.*
25. Janina Jaskórzynska, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego w klasie III. Analiza programu nauczania oraz podręcznika.*
26. Maria Kosińska, *„Echa leśne” Stefana Żeromskiego jako lektura szkolna.*
27. Ewa Marchewka, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego. Analiza programu i lektur dla klasy III.*
28. Ryszarda Matuszczak, *Możliwości wychowania estetycznego na lekcjach języka polskiego w oparciu o lektury klas I.*
29. Zofia Otręba, *Wychowanie estetyczne na lekcjach języka polskiego. Analiza lektur i programu dla klasy III.*
30. Zbigniew Tuta, *Premiery sztuk Stanisława Wyspiańskiego w teatrach Warszawy w latach 1939—1977.*

DR MARIAN MAŁECKI**Rok 1982**

1. Irena Jędras, *Seweryna Goszczyńskiego „Król zamczyska”. Próba monografii.*

Rok 1984

2. Elżbieta Iwanicka, *„Haliczanie”. Próba monografii.*
3. Janina Kaczmarek, *Maurycy Gostawski. Problemy twórczości i recepcji.*

4. Elżbieta Krakowska, *Recepcja „Beniowskiego” Juliusza Słowackiego w latach 1957—1972.*
5. Danuta Stępień, *O podmiocie literackim „Beniowskiego” Juliusza Słowackiego.*
6. Jolanta Wiśniewska, *Koncepcja zła i szatana w poemacie Stefana Garczyńskiego „Wacława dzieje”.*

DOC. DR HAB. EDWARD POLANOWSKI

Rok 1974

1. Jolanta Bojko, *Historia w utworach literackich dla dzieci.*
2. Jolanta Chachelska-Mazik, *Struktura i funkcja bajki dziecięcej na przykładzie twórczości Jana Brzechwy i Janiny Porazińskiej.*
3. Urszula Drzewoska, *Inscenizacja utworów dla dzieci w teatrze lalkowym.*
4. Maria Gęsikowska, *Przyroda w utworach literackich dla dzieci.*
5. Anna Krawczyk, *Monografia wybranych roczników „Płomyczka”.*
6. Małgorzata Skrzypiciel, *Twórczość Ewy Szelburg-Zarembiny dla dzieci.*
7. Gabriela Wójcik, *Baśń i jej współczesne odmiany.*

Rok 1975

8. Wanda Cieńkowska, *Zagadnienie repertuaru na uroczystości szkolne — Dzień Kobiet.*
9. Anna Ciszewska, *Wykorzystanie literatury dziecięcej w pracy dydaktyczno-wychowawczej przedszkola w oparciu o artykuły zamieszczone w „Wychowaniu w Przedszkolu” w latach 1948—1960.*
10. Bogumiła Czekańska, *Baśnie, legendy i podania jako źródło poznawania dziejów ojczystych.*
11. Teresa Domagała, *Wykorzystanie literatury dziecięcej w pracy dydaktyczno-wychowawczej przedszkola w oparciu o artykuły zamieszczone w „Wychowaniu w Przedszkolu” w latach 1961—1974.*
12. Janina Gołąbek, *Wykorzystanie czasopism dziecięcych w pracy szkolnej.*
13. Elżbieta Gordon, *Rola literatury w procesie wychowania patriotycznego na przykładzie programu związanego ze świętem Ludowego Wojska Polskiego.*
14. Jadwiga Kamińska, *Twórczość Marii Kownackiej a realizacja języka polskiego w klasach I—IV.*
15. Jadwiga Kuligowska, *Wychowawcza rola baśni.*
16. Ewa Lubaszka, *Zainteresowania czytelnicze dzieci klas I—IV.*
17. Barbara Madej, *Monografia pisma dla dzieci „Świerszczyk” (IX.1956—XII.1960).*
18. Małgorzata Mika, *Ocena czytelnictwa uczniów klas IV w częstochowskich szkołach podstawowych.*
19. Danuta Olczyk, *Program pierwszomajowy. Wykorzystanie literatury w kształtowaniu uczuć internacjonalistycznych i patriotycznych.*
20. Anna Olejniczak-Krawczyk, *Ocena czytelnictwa dzieci w młodszym wieku szkolnym.*
21. Elżbieta Podelska, *Formy zainteresowania dzieci książką.*
22. Elżbieta Pawlik, *Zagadnienia repertuarowe na uroczystości szkolne — Święto Odrodzenia.*
23. Mirosława Pożarlik, *Twórczość Czesława Janczarskiego dla dzieci.*
24. Danuta Sucharzewska, *Wybrane zagadnienia z zakresu formy utworów stanowiących lekturę klas I—IV.*
25. Elżbieta Suwak, *Analiza czytelnictwa dzieci klas II—IV.*

26. Małgorzata Szczęśniak, *Zagadnienia repertuarowe na uroczystości szkolne — Rewolucja Październikowa*.
27. Bożena Szymańska, *Problematyka literatury dla dzieci i młodzieży w czasopiśmie pedagogicznych*.
28. Elżbieta Tomecka, *Wartości wychowawcze książek dla dzieci Elżbiety Jackiewiczowej*.
29. Adela Uryszek, *Stan zaopatrzenia w lektury klas I—IV w wybranych bibliotekach szkół podstawowych miasta Częstochowy*.
30. Teresa Walczak, *Elementy ludowe w twórczości Janiny Porazińskiej*.
31. Alicja Witek, *Zagadnienia repertuaru związanego z uroczystościami szkolnymi — Dzień Matki*.
32. Elżbieta Wodzyńska, *Twórczość Marii Kownackiej dla dzieci*.
33. Jacek Załucki, *Kierunki i tendencje literackie we współczesnej poezji dziecięcej*.
34. Barbara Żak, *Monografia pisma dla dzieci „Świerszczyk—Iskierki” (IV 1951 — IX. 1956)*.

Rok 1976

35. Cecylia Czerska, *Wpływ literatury na rozwój uczuć patriotycznych dzieci w wieku przedszkolnym*.
36. Genowefa Łabińska, *Nowoczesność i postęp techniczny w literaturze dla dzieci*.
37. Barbara Sznajder, *Baśń ludowa a współczesna w odbiorze dziecka przedszkolnego*.
38. Krystyna Tarantowicz, *Kształcenie uczuć i postaw społecznych poprzez literaturę u dzieci w wieku przedszkolnym*.
39. Anna Tarnowska, *Kształtowanie przyszłego czytelnika w przedszkolu*.
40. Teresa Wierciak, *Wykorzystanie ilustracji zamieszczonych w „Misiu” w pracy z dziećmi*.

Rok 1977

41. Dorota Damek-Sobała, *Analiza obrazów konfliktów pokoleniowych w polskiej literaturze młodzieżowej lat 1957—1974*.
42. Elżbieta Dądela, *Model bohatera we współczesnej polskiej literaturze młodzieżowej*.
43. Lidia Drażyk, *Rola rodziców i nauczycieli w kształtowaniu zainteresowań czytelniczych dzieci i młodzieży*.
44. Ewa Gałczyńska, *Pamiętniki jako forma współczesnej kultury dziecięcej*.
45. Urszula Lewandowska, *Współczesne tendencje adaptacyjne w teatrach lalkowych w Polsce*.
46. Barbara Marszał, *Rola wartości ideowych i wychowawczych polskiej poezji współczesnej w procesie wychowania i kształcenia młodzieży*.
47. Henryk Mazur, *Rozwój czytelnictwa w gminie Kamieniec*.
48. Danuta Muchowicz, *Problematyka harcerska w literaturze dla dzieci i młodzieży*.
49. Kazimiera Pleszyniak, *Wychowawcza rola „Płomyczka” na przykładzie analizy pisma z lat 1961—1970*.
50. Elżbieta Policzkiewicz, *Wychowawcza rola czasopisma na podstawie analizy roczników „Płomyka” 1961—1970*.
51. Danuta Skalska, *Zainteresowania czytelnicze dzieci klas V w wybranych szkołach podstawowych miasta Częstochowy*.

52. Małgorzata Ujma, *Literacki wizerunek miłości we współczesnej literaturze młodzieżowej*.
53. Konrad Wajman, *Funkcje społeczne i kulturalne domów kultury w Strzybnicy i Tarnowskich Górach*.

Rok 1978

54. Leokadia Dawidowicz, *Funkcje bohatera zwierzęcego w literaturze dla dzieci*.
55. Władysława Dybczak, *Baśń ludowa i jej przydatność wychowawcza w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym*.
56. Maria Karcz, *Problemy pamięciowego opanowania tekstów literackich przez dzieci w wieku przedszkolnym*.
57. Krystyna Łebek, *Twórczość Czesława Janczarskiego dla dzieci*.
58. Stefania Makowska, *Pamiętniki dziecięce jako forma współczesnej kultury dziecięcej*.
59. Halina Pawlak, *Wychowanie przyszłego czytelnika w przedszkolu*.
60. Jolanta Penc, *Problematyka światopoglądowa we współczesnej literaturze dla młodzieży*.
61. Elżbieta Raszczyk, *Wybrane problemy techniki i wychowania technicznego w literaturze dziecięcej*.
62. Mara Sapeta, *Literatura dla dzieci jako instrument w kształtowaniu wrażliwości dziecka na piękno przyrody*.
63. Ewa Sarnowska, *„Król Maciuś Pierwszy” w oczach dzieci*.
64. Władysława Sudół, *Funkcja literatury dziecięcej w wychowaniu patriotycznym dzieci w wieku przedszkolnym*.
65. Krystyna Strzoda, *Wychowawcza rola baśni współczesnej*.
66. Regina Tajchman, *Zarys monograficzny życia i twórczości Janiny Porazińskiej*.
67. Grażyna Widera, *Poezja i jej oddziaływanie na młodego odbiorcę*.

Rok 1979

68. Janina Bednarek, *Monografia „Świerszczyka” za lata 1961—1969*.
69. Alicja Boja, *„Płomyczek” jako źródło poznania kraju ojczystego (na podstawie roczników z lat 1956—1978)*.
70. Jadwiga Bywanis, *Pamiętnik jako jedyna z form podkultury dziecięcej*.
71. Natalia Kałuża, *Postać dziecka w utworach Janusza Korczaka*.
72. Maria Król, *Literatura powojenna dla dzieci jako pomoc w poznawaniu dziejów ojczystych*.
73. Karina Musik, *Nauczyciel-wychowawca w literaturze XXX-lecia*.
74. Zofia Pochroń, *Rola „Płomyczka” w zarysie kształtowania stosunku dziecka do przyrody*.
75. Helena Poloczek, *Pamiętniki jako jedna z form podkultury dziecięcej*.
76. Halina Sadecka, *Pamiętniki jako forma podkultury dziecięcej*.
77. Krystyna Stacha, *Monografia „Płomyczka” z lat 1971—1978*.
78. Jadwiga Talik, *Monografia życia i twórczości Lucyny Krzemienieckiej*.
79. Anna Witkowska, *Zainteresowania czytelnicze uczniów klas VIII w wybranych szkołach podstawowych miasta Częstochowy*.
80. Barbara Wojtasik, *Monografia życia i twórczości Marii Kownackiej*.
81. Helena Wystup, *Zainteresowania czytelnicze dzieci klas II—III*.

Rok 1980

82. Zofia Gonczarczyk-Hanzlik, *Zabawy twórcze dzieci w regionie cieszyńskim*.
83. Lucyna Lewandowicz, *Geografia urodzin pisarzy, którzy zadebiutowali w latach 1850—1899*.

84. Maria Łukasik, *Twórczość poetycka na łamach „Tygodnia” piotrkowskiego w latach 1873—1906.*
85. Henryka Mierzejewska, *Wykształcenie, działalność przekładowa i publikacyjna pisarzy, którzy zadebiutowali w latach 1850—1899.*
86. Ewa Mrzygłód, *Funkcja literatury w wychowaniu społecznym dziecka w wieku przedszkolnym.*
87. Janina Sacher, *Wykorzystanie „Płomyczka” w obchodach świąt i uroczystości.*
88. Zofia Sańczanyk, *Zabawy twórcze dzieci w regionie cieszyńskim.*
89. Maria Sobiegała, *Monografia „Świerszczyka” za lata 1970—1978.*
90. Regina Szczepanik, *Genealogia społeczna pisarzy debiutujących w latach 1850—1899.*
91. Kazimiera Z. Szymańska, *Migracje pisarzy, którzy zadebiutowali w latach 1850—1899.*
92. Anna Widerna, *Pozycja społeczna pisarzy, którzy debiutowali w latach 1850—1899.*
93. Irena Wicińska, *Współpraca z czasopismami pisarzy debiutujących w latach 1850—1899.*

Rok 1981

94. Lidia Bulińska, *Z dziejów salonów literacko-artystycznych Warszawy XIX wieku (salon Łuszczewskich oraz Deotymy).*
95. Elżbieta Bystrzanowska, *Czenstochoviana w „Tygodniku Ilustrowanym”.*
96. Irena Guzewska, *Mił domu rodzinnego w twórczości Marii Dąbrowskiej.*
97. Zofia Krawczyk, *Charakterystyka pisarzy debiutujących w latach 1850—1899 pod względem długowieczności, rodzajów uprawianej twórczości i okresów debiutów książkowych.*
98. Halina Rutkowska, *Problematyka kulturalna korespondencji w „Tygodniu” piotrkowskim w latach 1873—1906.*

Rok 1982

99. Izabela Dąbrowska-Golebiowska, *Zeromski w życiu i twórczości Marii Dąbrowskiej.*
100. Daniela Dobringer, *Władysław S. Sebyła. Zarys monograficzny.*
101. Bronisław Gwiazda, *Powstanie i działalność Spółdzielni Pracy Poligraficzno-Wydawniczej „Udziałowa” w Częstochowie w latach 1909—1982. Zarys monograficzny.*
102. Krystyna Panienkowska, *„Noce i dnie” Marii Dąbrowskiej wobec światowej tradycji powieściowej.*
103. Janusz Strojec, *Zarys monograficzny miesięcznika społeczno-kulturalnego „Nad Wartą” za lata 1958—1969.*
104. Zenona Szafrąńska, *Zarys monograficzny oddziału częstochowskiego Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza (1956—1981).*

Rok 1983

105. Stanisława Giec, *Analiza porównawcza „Moralności Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej z „Lekkomyślną siostrą” Włodzimierza Perzyńskiego.*
106. Henryk Ogiąza, *Związki Marii Dąbrowskiej z Częstochową i Sabinowem.*
107. Bożena Pietrzyk-Olczyk, *Pozycja społeczna pisarza w XIX wieku — Józef I. Kraszewski.*
108. Anna Radosz, *Komizm w twórczości Marii Dąbrowskiej.*

Rok 1984

109. Aleksandra Bąkiewicz-Błaszczak, *Sienkiewicz a Częstochowa.*

110. Janina Bukowiecka, *Maria Dąbrowska o istocie twórczości literackiej i krytyce literackiej*.
111. Barbara Dewor, *Bohaterowie „Nocy i dni” Marii Dąbrowskiej*.
112. Maria Gawin, *Narrator w „Nocach i dniach” Marii Dąbrowskiej*.
113. Janina Gładysz, *Opisy w „Nocach i dniach” — ich charakter i funkcje*.
114. Marianna Juśkiewicz, *Studia nad kompozycją „Nocy i dni” Marii Dąbrowskiej*.
115. Ewa Poleszniak, *Maria Dąbrowska i świat książek w „Nocach i dniach”*.
116. Janina Poprawka, *„Noce i dnie” Marii Dąbrowskiej w krytyce do 1939 roku*.
117. Aleksandra Resakowska, *Czenstochoviana w „Biesiadzie Literackiej”*.
118. Marianna Stępień, *Wokół genezy „Nocy i dni” Marii Dąbrowskiej*.
119. Barbara Tomalska, *Olsztyn w literaturze i twórczości ludowej*.
120. Janina Zabłocka, *Problem kształtowania czasu w „Nocach i dniach” Marii Dąbrowskiej*.
121. Anna Zjawiona, *„Noce i dnie” wobec polskiej tradycji powieściowej*.

Rok 1985

122. Urszula Gittel, *Z problematyki czasu i przestrzeni w „Nocach i dniach” Marii Dąbrowskiej*.
123. Helena Zawilińska, *Odsiecz wiedeńska w prozie polskiej*.

PROF. DR HAB. JERZY STARNAWSKI

Rok 1979

1. Grażyna Cuper, *Ignacy Koziński — działalność literacka, naukowa, społeczna*.
2. Urszula Moskwa, *Władysław Łoziński I i II cykl „Opowiadań imię pana Wita Narwoja”*.
3. Anna Piłat-Kijakowa, *Literackie walory szkiców Karola Szańnochy*.
4. Teresa Strączyńska, *Trzy dramaty o obronie Olsztyna i o Kacprze Karlińskim*.
5. Elżbieta Szyjewska, *„Kleopatra” Cypriana Kamila Norwida. Z zagadnień struktury, tragizmu, sceniczności*.
6. Anna Wirska, *Zygmunt Krasiński „Agaj-Han” na tle młodzieńczej twórczości autora*.
7. Maria Żurek, *Henryka Rzewuskiego „Pamiętki Soplicy”*.

Rok 1980

8. Ewa Gąsior, *Dramaturgia Stanisława Przybyszewskiego*.
9. Alicja Grzędzińska-Deska, *„Rozbitki” Józefa Blizińskiego na tle epoki*.
10. Maria Kielanowa, *Dzieje sceniczne „Horsztyńskiego”*.
11. Jolanta Mielczarek, *Adam Naruszewicz — dramaturg*.
12. Urszula Psonka, *Komizm w polskim dramacie sowiźdrzalskim*.
13. Elżbieta Różańska, *Dzieje sceniczne „Snu srebrnego Salomei” i „Księdza Marka” Juliusza Słowackiego*.
14. Maria Siwierska, *Dzieje sceniczne „Mazepy” Juliusza Słowackiego*.
15. Zofia Szumigaj-Jończyk, *Józef Dzierżkowski: Obrazy z życia i podróży*.

Rok 1981

16. Iwona Orzeł-Piersiak, *„Barbara Radziwiłłówna” Alojzego Felińskiego na tle innych utworów o tym samym temacie*.
17. Anna Słęczak, *Twórczość komediowa Włodzimierza Perzyńskiego*.

Rok 1982

18. Jolanta Feddecka-Węgrzyn, *Analiza wartości literackich utworu Stanisława Chłonińskiego pt. „Sen w Podhorcach”*.

19. Barbara Wójcik, *O nieukończonych scenach dramatycznych Stanisława Wyspiańskiego*.

Rok 1983

20. Roman Bednarek, *O „Ładzie serca” Jerzego Andrzejewskiego*.
 21. Anna Ignar, *Obrazy obyczajowe w „Spekulancie” i „Kollokacji” Józefa Korzeniowskiego*.

Rok 1984

22. Anna Dłubak-Kolodziejska, *„Czerwone tarcze” Jarosława Iwaszkiewicza*.
 23. Barbara Muchła, *Dzieje scenariusza „Grubych ryb” Michała Bałuckiego*.
 24. Jolanta Owczarczak-Gliwińska, *O „Archipelagu ludzi odzyskanych”*.
 25. Waldemar Skrzypczyk, *Wartości historyczne i trwałe polskiego mesjanizmu*.
 26. Małgorzata Suchanowska, *Bajki Biernata z Lublina*.

PROF. DR HAB. WŁADYSŁAW STUDENCKI

Rok 1979

1. Krzysztof Fatyga, *Nowelistyka Piotra Choynowskiego*.
2. Jan Filinger, *Katastrofizm w powieści Stanisława L. Witkiewicza*.
3. Maria Kopiec, *Problem miłości w powieściach Zofii Nałkowskiej okresu międzywojennego*.
4. Wiesław Kuc, *Obrazy cyganerii artystycznej w prozie polskiej poczynszy od końca XIX wieku do roku 1939*.
5. Maria Markiewicz-Niemirska, *Z zagadnień prozy Marii Kuncewiczowej. Reportaż literacki*.
6. Renata Miedzińska, *Twórczość prozatorska Tadeusza Nowaka*.
7. Joanna Piątkowska, *Życie i twórczość Haliny Poświatowskiej*.
8. Grażyna Pietruszewska, *Katastrofizm w dramatach Stanisława I. Witkiewicza*.
9. Danuta Piotrowska, *Świat kobiecy w twórczości Marii Kuncewiczowej do roku 1939*.
10. Maria Wiczorek, *Nowele i opowiadania Jarosława Iwaszkiewicza z lat 1926—1942*.

Rok 1980

11. Ewa Biczak, *Komedie Michała Bałuckiego*.
12. Hanna Bodziachowska, *Twórczość poetycka Anny Świrszczyńskiej*.
13. Wojciech Jędrzejewski, *Proza Brunona Schulza. Próba zarysu monograficznego*.
14. Bogdan Knapik, *Zawisza Czarny jako bohater literacki*.
15. Lidia Parkitna, *Twórczość powieściowa Piotra Choynowskiego*.
16. Stanisław Ziębacz, *Dramaty Stanisława Wyspiańskiego o powstaniu listopadowym*.

Rok 1981

17. Bożena Fijolek, *Publicystyka Bolesława Prusa*.
18. Elżbieta Kazimierska, *Twórczość powieściowa Poli Gojawiczyńskiej w okresie międzywojennym*.
19. Alicja Małasiewicz, *Środowisko artystyczne w prozie młodopolskiej — kompromitacja czy aprobata?*
20. Katarzyna Nowak, *O „Stefanie Czarnieckim” Michała Czajkowskiego. Próba zarysu monograficznego*.

21. Halina Skalik, *Nowele chłopskie Władysława Reymonta*.
22. Jolanta Szyda, *Studium monograficzne „Nie było nas, był las” Włodzimierza Perzyńskiego*.

Rok 1982

23. Elżbieta Czarnecka, *„Krzyżacy” Henryka Sienkiewicza*.
24. Ewa Dobosz, *Nowelistyka Włodzimierza Perzyńskiego*.
25. Urszula Horyłek, *Chłopi w powieściach Elizy Orzeszkowej: „Niziny”, „Dziur-dziowie”, „Cham”*.
26. Małgorzata Jaskóła, *Powieści syberyjskie Wacława Sieroszewskiego*.
27. Anna Jaworska-Pytlak, *Twórczość literacka Aliny i Czesława Centkiewiczów*.
28. Urszula Kieras, *„Brühl”, „Morituri” Józefa I. Kraszewskiego — paralela*.
29. Joanna Myga, *Twórczość poetyczna Wisławy Szymborskiej*.
30. Justyna Ołaszewska, *Nowelistyka Stefana Żeromskiego*.
31. Jolanta Otwinowska, *Groteska w twórczości literackiej Stanisława Zielińskiego na wybranych przykładach: „Statek zezowatych”, „Kosmate nogi”*.
32. Zbigniew J. Piersiak, *Proza dla młodzieży Kornela Makuszyńskiego*.
33. Barbara Pudło, *Problemy twórczości powieściowej Marii Kuncewiczowej*.
34. Irena Rogozińska, *Problemy społeczne w trylogii Stefana Żeromskiego „Walka z szatanem”*.
35. Paweł Ryl, *Wieś w powieściach Adolfa Dygasińskiego*.
36. Anna Rzepecka, *Świat pogański w „Quo vadis” Henryka Sienkiewicza*.
37. Iwona E. Stojanowska, *„Hymny” Jana Kasprowicza*.
38. Wanda Szymczyk, *Sylwetki kobiece w powieściach Wacława Berenta*.
39. Krystyna Walenta, *Stanisław Nędza Kubiniec — zarys monograficzny*.
40. Wiesława Żelazny, *Powieści i opowiadania wojenne Jana J. Szczepańskiego*.

Rok 1983

41. Bogumiła Cichocka-Kozyra, *Problematyka poezji Bolesława Leśmiana*.
42. Anna Franosik-Kołodziej, *„Murdelio” Zygmunta Kaczkowskiego*.
43. Krzysztof Gil, *Janusza Meissnera powieści o lotnictwie*.
44. Maria Górak, *„Sława i chwała” Jarosława Iwaszkiewicza. Zarys monograficzny*.
45. Eugeniusz Rożek, *Autobiograficzne powieści Emila Zegadłowicza*.
46. Barbara Różańska, *Twórczość prozatorska Kazimierzy Iłakowiczówny*.

Rok 1984

47. Danuta Dudek, *Nowelistyka Henryka Sienkiewicza*.
48. Małgorzata Dziadek-Czarnik, *Motywy miłości i śmierci w poezji Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej*.
49. Henryka Grzesiak-Radziejewska, *„Ścieżki polne” Leopolda Staffa*.
50. Dariusz Kaczmarek, *„Wyzwolenie” Stanisława Wyspiańskiego. Zarys monograficzny*.
51. Barbara Kędzia, *Twórczość dramatyczna Adama Asnyka*.
52. Danuta Kieliszek-Warchała, *„Dla świętej ziemi” Ignacego Maciejowskiego*.
53. Elżbieta Płatek, *Z wybranych problemów twórczości powieściowej Stanisława Dygata*.
54. Ludmiła Wyszogrodzka-Nowicka, *Twórczość literacka Jerzego Szaniawskiego po 1945 roku*.

DR ANDRZEJ J. ZAKRZEWSKI

Rok 1976

1. Andrzej Pluta, *Rola środowiska rodzinnego w kształtowaniu uczestnictwa młodzieży w kulturze.*

Rok 1977

2. Halina Bartocha, *Potrzeby i zainteresowania kulturalno-oświatowe pracowników Huty im. B. Bieruta w Częstochowie.*
3. Ewa Bładziak, *Działalność kulturalno-oświatowa Domu Kultury w Koniecpolu.*
4. Andrzej Bodziachowski, *Czynniki kształtujące intensywność zainteresowań czytelniczych uczniów klas VIII w środowisku Gminnej Szkoły Zbiorczej w Koniecpolu.*
5. Alicja Datta-Jakubowska, *Motywacja twórczości artystycznej młodzieży trudnej.*
6. Mirosława Gwóźdź, *Udział mieszkańców gminy Koniecpol w programowaniu i kierowaniu pracą kulturalno-oświatową.*
7. Jan Jakubowski, *Potrzeby kulturalne młodzieży Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie a stan ich zaspakajania.*
8. Dorota Janik, *Oddziaływanie Zakładowego Domu Kultury Huty im. B. Bieruta na środowisko dzielnicy Raków.*
9. Małgorzata Kolorz-Olszak, *Zainteresowania kulturalno-oświatowe mieszkańców gminy Koniecpol i możliwości ich zaspokojenia.*
10. Krystyna Orszulik, *Czytelnictwo prasy i czasopism w gminie Koniecpol oraz jego wpływ na rozwój zainteresowań.*
11. Maria Siwka-Kosiak, *Rola filmu rysunkowego w kształtowaniu wyobraźni plastycznej dziecka.*

Rok 1978

12. Małgorzata Czeakańska, *Wychowanie dziecka w rodzinie robotniczej na przykładzie dzielnicy Raków.*
13. Anna Głąb, *Potrzeby kulturalne pracowników ZEM i stan ich zaspokojenia przez instytucje kulturalno-oświatowe w Blachowni koło Częstochowy.*
14. Dorota Goljat, *Uczestnictwo studentów Wyższej Szkoły Pedagogicznej w życiu kulturalnym Częstochowy.*
15. Jadwiga Krajewska, *Przemiany kulturalne wsi Sosnowo w latach 1967—1977.*
16. Maria Królca, *Praca z dziećmi zdolnymi w wybranych przedszkolach częstochowskich.*
17. Halina Kugaj, *Formy uczestnictwa w kulturze młodzieży z wybranych domów dziecka w województwie częstochowskim.*
18. Mirosława Kuroń, *Model wychowania w rodzinie hutniczej Częstochowskiego Okręgu Przemysłowego.*
19. Urszula Nowak, *Wybrane problemy współpracy przedszkola z rodzicami na przykładzie częstochowskich placówek wychowania przedszkolnego.*
20. Jadwiga Proć-Swiderek, *Model wychowania w rodzinie w 1. połowie XX wieku na podstawie czasopisma „Dzwonek Częstochowski”.*
21. Grażyna Tomaszek, *Formy i metody pracy wyrównawczej z zakresu dojrzałości szkolnej dzieci 6-letnich.*
22. Anna Warońska, *Udział komitetów rodzicielskich w działalności opiekuńczo-wychowawczej na przykładzie wybranych placówek przedszkolnych miasta Częstochowy.*

Rok 1979

23. Alicja Azulewicz, *Dzieje teatru amatorskiego im. Stefana Jaracza w Otwocku w latach 1926—1977.*
24. Elżbieta Bałuska, *Wpływ środowiska ucznia na percepcję muzyki.*
25. Maria Drabek, *Praca społeczno-kulturalna ZNP w Częstochowie w latach 1945—1975.*
26. Wojciech Jasikowski, *Uczestnictwo pracowników Huty im. B. Bieruta w działalności kulturalno-oświatowej Zakładowego Domu Kultury.*
27. Jan Kachel, *Wpływ pracy kulturalno-oświatowej szkoły na wzrost poziomu kulturalnego społeczności Boruszowic i Hanuska w latach 1945—1970.*
28. Danuta Kot, *Wykorzystanie utworów Stanisława Jachowicza do kształtowania postaw społeczno-moralnych u dzieci 6-letnich.*
29. Stanisława Kubik, *Proces kształtowania kultury technicznej u młodzieży na przykładzie Pałacu Młodzieży im. B. Bieruta w Katowicach.*
30. Litosiława Leszczyńska, *Elementy obyczajowe w pieśniach górniczych na Śląsku i Zagłębiu Dąbrowskim.*
31. Eugeniusz Madej, *Przemiany kulturalne Ludwinowa w latach 1969—1979.*
32. Halina Maniera, *Praca dyrektora przedszkola z młodym nauczycielem na przykładzie przedszkoli tarnogórskich.*
33. Leon Najdowski, *Rola amatorskich zespołów artystycznych w kształtowaniu środowiska kulturalnego mieszkańców miasta Więcborka w latach 1945—1975.*
34. Jadwiga Olszewska, *Terapia zabawowa i jej rola w zaspokajaniu potrzeb dziecka przewlekle chorego.*
35. Łucja Paszek, *Udział lokalnej prasy w kształtowaniu pojęcia człowieka kulturalnego w świetle analizy tygodnika „Echo” (1956—1965).*
36. Maria Seta, *Miejsce i rola telewizji w życiu współczesnej rodziny (na przykładzie osiedla Sikornik w Gliwicach).*
37. Zofia Suchoń, *Życie religijne współczesnej młodzieży miasta Pszczyny.*
38. Maria Szatoń, *Przemiany uczestnictwa kulturalnego rodzin robotniczych Huty Łabędy.*
39. Irena Tenerowicz, *Folklor Górnego Śląska i próby jego inscenizacji w zakresie wybranych obrzędów i zwyczajów.*
40. Regina Warzyszyńska, *Realizacja zadań polityki kulturalnej w regionie częstochowskim w oparciu o magazyn „Nad Wartą” (1958—1965).*

Rok 1980

41. Jerzy Chrząstek, *Działalność gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego gminy Przystajń.*
42. Barbara Gawrońska, *Uczestnictwo w kulturze górników rud żelaza regionu częstochowskiego na przykładzie Kopalni Rud Żelaza „Osiny”.*
43. Elżbieta Gniewaszewska, *Ruch społeczno-kulturalny w województwie piotrkowskim na przykładzie towarzystw i stowarzyszeń regionalnych.*
44. Dariusz Goliszek, *Rola targowiska na Zawodziu w upowszechnianiu sztuki jarmarcznej.*
45. Jerzy Górski, *Działalność gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-kulturalnego mieszkańców gminy Żytno.*
46. Jan Jasiak, *Pozycja społeczno-zawodowa pracowników bibliotek publicznych w województwie piotrkowskim.*
47. Eugeniusz Kluza, *Model strukturalny Gminnego Ośrodka Kultury i jego funkcjonowanie na przykładzie miasta i gminy Koziegłowy.*

48. Zbigniew Korepta, *Działalność miejsko-gminnego ośrodka życia politycznego społeczności miasta-gminy Blachownia.*
49. Andrzej Kowalski, *Rola wychowania muzycznego w procesie umuzykalnienia dzieci i młodzieży na przykładzie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych w MDK i szkołach podstawowych na terenie miasta i gminy Olesno.*
50. Henryk Krawczyk, *Działalność gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego mieszkańców gminy Wręczyca Wielka.*
51. Małgorzata Lemańska, *Czas wolny dzieci i młodzieży i jego wykorzystanie na przykładzie ZSG w Poczesnej.*
52. Wanda Nabiałek, *Rola zakładowego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w upowszechnianiu kultury politycznej na przykładzie Huty im. B. Bieruta w Częstochowie.*
53. Henryk Owczarek, *Amatorskie zespoły artystyczne Bełchatowa w latach 1945—1979.*
54. Marian Pośpiech, *Aspiracje kulturalne pracowników przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Myszkowie.*
55. Aldona Przybylska, *Ruch społeczno-kulturalny w województwie piotrkowskim na przykładzie wybranych towarzystw i stowarzyszeń.*
56. Tadeusz Rarok, *Rękodzieło artystyczne miasta i gminy Koziegłowy.*
57. Stanisław Sielski, *Działalność gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego gminy Popów.*
58. Czesław Sosnowski, *Rola i zadania miejsko-gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego i gospodarczego miasta i gminy Żarki.*
59. Alicja Szafran, *Kształtowanie kultury muzycznej w mieście i gminie Bełchatów w latach 1975—1979.*
60. Elżbieta Szymańska, *Amatorskie zespoły artystyczne Piotrkowa Trybunalskiego w latach 1956—1979.*
61. Anna Tasarz, *Kształcenie w zakresie twórczości plastycznej jako czynnik oddziaływania na wychowanie i rozwój umysłowy dzieci w starszym wieku szkolnym.*
62. Danuta Zawadzka, *Rola i zadania zakładowego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego załogi Przędzalni Czesankowej im. M. Kosztuskiej „Elanex” w Częstochowie.*
63. Tadeusz Zimnowoda, *Działalność Domu Kultury w Oleśnie w latach 1950—1978.*

Rok 1981

64. Tadeusz Bil, *Działalność Banku Spółdzielczego w Częstochowie w latach 1975—1980 w zakresie kształtowania kultury ekonomicznej społeczeństwa.*
65. Jan Kudlik, *Zajęcia rekreacyjno-sportowe w systemie zajęć pozalekcyjnych na przykładzie szkół podstawowych gminy Tomaszów Mazowiecki.*
66. Zdzisław Kulczyński, *Twórczość muzyczna i lutnicza Jana Rafalskiego z Jagódnej.*
67. Adam H. Kunicki, *Motywacje wyboru szkoły i zawodu uczniów ZSZ dla pracujących PKP Lokomotywni w Zduńskiej Woli.*
68. Janina Misiak, *Przemiany aktywności społeczno-politycznej mieszkańców gminy Niegowa w latach 1973—1979.*
69. Czesława Morawska, *Współczesna twórczość ludowa regionu Myszkowa.*
70. Wiesława Studzińska, *Upowszechnianie sztuki ludowej przez Muzeum Okręgowe w Sieradzu w latach 1961—1979.*

71. Grzegorz Tasarz, *Uwarunkowania uczestnictwa w kulturze inwalidy na podstawie badań przeprowadzonych w Spółdzielni Inwalidów „Częstochowianka” w Częstochowie.*
72. Elżbieta Tobis, *Plastyka ludowa regionu częstochowskiego w gminach Praszka i Rudniki.*
73. Halina Włodarczyk, *Uwarunkowania uczestnictwa w kulturze inwalidów zatrudnionych w Spółdzielni Inwalidów „Nowe Życie”.*

Rok 1982

74. Stanisława Bakalarczyk, *Współcześni twórcy ludowi ziemi wieluńskiej.*
75. Marianna Brożyńska, *Przygotowanie do uczestnictwa w kulturze wychowanków Państwowego Zakładu Wychowawczego w Tarnowskich Górach.*
76. Norbert Gajek, *Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Lublinieckiej i jego działalność w latach 1957—1972.*
77. Marian Kaczor, *Działalność gminnego ośrodka pracy ideowo-wychowawczej w aktywizacji życia społeczno-politycznego mieszkańców gminy Biąta.*
78. Maria Kosińska, *Twórczość plastyczna Jana Lamęckiego i Kazimierza Korpasa na tle kultury ludowej regionu Częstochowskiego.*
79. Mirosława Kowalewska, *Upowszechnianie kultury muzycznej przez Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia i Społeczne Ognisko Muzyczne w Tomaszowie Mazowieckim.*
80. Zdzisław Lipka, *Wybrane zagadnienia z życia kulturalnego Nysy.*
81. Henryk Mikołajczuk, *Folklor miejski Łodzi i jego kultywowanie na przykładzie Koła Miłośników Folkloru Robotniczej Łodzi.*
82. Jadwiga Pertkiewicz, *Współczesna sztuka ludowa i jej twórcy z terenu Sieradza.*
83. Renata Samsonow, *Działalność Towarzystwa Przyjaciół Myszkowa i jej społeczne aspekty.*
84. Bogdan Sroczyński, *Czas wolny uczniów klas młodszych na przykładzie Zbiorczej Szkoły Podstawowej w Drwalewie.*
85. Małgorzata Stefańska, *Festyn sztuki ludowej i folklor województwa sieradzkiego jako forma upowszechniania regionalnej kultury ludowej.*

Rok 1983

86. Tomasz Dworzak, *Uwarunkowania przestępstw dewizowo-przemysłowych na terenie województwa skierniewickiego.*
87. Henryka Jałowicz, *Rola pracownika kulturalno-oświatowego w diagnozowaniu potrzeb kulturalnych grup wiekowych (na przykładzie Domu Wczasowego „Krokus” w Ustroniu Jaszowcu).*
88. Mariola Knopik, *Wpływ klasztoru jasnogórskiego na kształtowanie się kultury muzycznej w mieście Częstochowie w XVIII wieku.*

Rok 1984

89. Stefan Bielecki, *Problem przestrzeni w wyobraźni plastycznej dziecka w klasie I-ej.*
90. Halina Chład, *Ludowa twórczość plastyczna mieszkańców gmin Woźniki i Koszęcin.*
91. Janusz Dobruchowski, *Kształcenie przyszłego odbiorcy sztuki na lekcjach wychowania plastycznego na przykładzie XXVI Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi.*
92. Krystyna Grzywacz, *Wpływ zajęć pracowni plastycznej Młodzieżowego Domu Kultury na rozwój kultury plastycznej dzieci w wieku 7—11 lat.*

93. Zofia Kwiatkowska, *Wpływ ćwiczeń kompozycyjnych na wyobraźnię plastyczną dzieci klas IV—V w Zbiorczej Szkole Gminnej w Dąbrównie.*
94. Leszek Laudon, *Kształcenie umiejętności posługiwania się kolorem na lekcjach plastyki przez uczniów klasy V-ej szkoły podstawowej.*
95. Danuta Leksińska, *Wpływ zajęć kółka plastycznego na rozwój kultury estetycznej dzieci na przykładzie Szkoły Podstawowej nr 14 w Piotrkowie-Trybunalskim.*
96. Irena Maciąg, *Wartości dydaktyczne kierowanej obserwacji w działalności plastycznej dzieci klasy V-ej Szkoły Podstawowej nr 11 w Kielcach.*
97. Wiesław Maniak, *Twórczość ludowa Stanisława Korpy.*
98. Kazimiera Orłowska, *Identyfikacja z zawodem rolnika.*
99. Edward Plewka, *Spółeczno-ekonomiczne aspekty funkcjonowania Wojewódzkiego Towarzystwa Turystycznego „Jura” w Częstochowie w latach 1976—1983.*
100. Stanisław Raj, *Rzeźba ludowa Szczepana Muchy.*
101. Maria Stolarska, *Wpływ percepcji dzieł sztuki na wyobraźnię twórczą uczniów.*
102. Danuta Strzelecka, *Rzeźba ludowa Stanisława Majewskiego.*
103. Czesława Wyrembak, *Dydaktyczno-metodyczne aspekty ćwiczeń kolorystycznych w realizacji programu plastycznego w klasach I—III w szkole podstawowej w Skawinie.*

Rok 1985

104. Jerzy Bubel, *Zajęcia sportowo-rekreacyjne w systemie zajęć pozalekcyjnych na przykładzie szkoły podstawowej gminy Olsztyn.*
105. Elżbieta Flak, *Twórcy kultury ludowej w gminach Włodowice, Ogrodzieniec, Kromiów.*

BOŻENA PUCHAŁA,
ANDRZEJ J. ZAKRZEWSKI

The decade of activity of the polish language faculty at the teacher training college in Częstochowa

SUMMARY

10-year activity of the Polish Language Faculty at the Teacher Training College in Częstochowa has born fruit in the form of almost 400 magisterial theses written under the supervision of the teachers of the Polish Philology Institute. Review of subjects pursued at particular magisterial seminars at the Polish Philology Institute gives an idea of the main currents of investigation.

The introduction to the paper sums up the directions of studies and defines the place of the Polish Language Faculty among Częstochowa's other institutions participating in cultural education of the society.

List of the subjects of magisterial theses written in years 1975—1985 has been arranged in alphabetical order of names of the professors conferring the degrees (teachers of the Polish Language Institute) and names of the theses' authors (students of the Polish philology and the College's other faculties). Chronological order of seminar groups has been also maintained.